

Međunarodni računovodstveni standard 23

Troškovi pozajmljivanja

Osnovni princip

---

1. **Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva predstavljaju sastavni dio troška nabavke tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.**

Djelokrug

---

2. **Subjekt treba da primijeni ovaj Standard pri računovodstvenom iskazivanju troškova pozajmljivanja.**
3. Ovaj Standard se ne bavi stvarnim ili implicitnim (oportunitetnim) troškovima kapitala, uključujući povlašteni kapital koji nije klasificiran kao obaveza.
4. Od subjekta se ne zahtijeva da ovaj Standard primijeni na troškove pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji:
  - (a) kvalificiranog sredstva vrednovanog po fer vrijednosti, na primjer biološke imovine u okviru djelokruga MRS 41 - *Poljoprivreda*; ili
  - (b) zaliha koje se izrađuju ili na drugi način proizvode u velikim količinama na ponavljajućoj osnovi.

Definicije

---

5. **Sljedeći izrazi se u ovom Standardu upotrebljavaju s navedenim značenjima:**
***Troškovi pozajmljivanja* su kamate i drugi troškovi koje subjekt ima u vezi s pozajmljivanjem sredstava.**
***Kvalificirano sredstvo* je sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.**
6. Troškovi pozajmljivanja mogu obuhvatiti:
  - (a) troškove kamata izračunate primjenom metode efektivne kamate koja je opisana u MRS 39 – *Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*;
  - (b) [brisano]
  - (c) [brisano]
  - (d) finansijske troškove iz osnova finansijskog najma priznatim u skladu sa MRS 17 – *Najmovi*; i
  - (e) kursne razlike nastale na osnovu pozajmljivanja u stranoj valuti, u iznosu do kojeg se smatraju usklađivanjem troškova kamata.
7. Zavisno od okolnosti, kvalificirano sredstvo može biti svaka od sljedećih stavki:
  - (a) zalihe,
  - (b) proizvodni pogoni,

- (c) postrojenja za proizvodnju energije,
- (d) nematerijalna sredstva,
- (e) ulaganja u nekretnine,
- (f) plodonosne biljke.

Financijska sredstva, kao i zalihe koje se izrađuju ili na neki drugi način proizvode tokom kraćeg perioda, nisu kvalificirana sredstva. Sredstva koja su u trenutku stjecanja spremna za namjeravanu upotrebu ili prodaju nisu kvalificirana sredstva.

Priznavanje

---

8. **Troškove pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva subjekt je dužan kapitalizirati kao dio troška nabavke tog sredstva. Ostale troškove pozajmljivanja subjekt treba da prizna kao rashod perioda u kojem su nastali.**
9. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva se uključuju u trošak nabavke tog sredstva. Takvi troškovi pozajmljivanja se kapitaliziraju kao dio troška nabavke sredstva kada je vjerovatno da će to rezultirati pritjecanjem budućih ekonomskih koristi u subjekt i kada se troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Kad subjekt primjenjuje MRS 29 - *Finansijsko izvještavanje u hiperinflacionim ekonomijama*, dio troškova pozajmljivanja kojima kompenzira inflaciju u istom periodu priznaje kao rashod, u skladu sa tačkom 21. istog Standarda.

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu kapitalizirati

10. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva su oni troškovi pozajmljivanja koji bi se izbjegli da nije postojao izdatak za to kvalificirano sredstvo. Kada subjekt pozajmljuje sredstva isključivo u svrhu nabavke određenog kvalificiranog sredstva, troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na to kvalificirano sredstvo se mogu odmah identificirati.
11. Može biti teško da se identificira direktan odnos između određenih pozajmljivanja i kvalificiranog sredstva, kao i da se odredi koja bi pozajmljivanja inače mogla da budu izbjegnuta. Takva poteškoća nastaje, na primjer, kada se finansijskom aktivnošću subjekta koordinira centralizirano. Poteškoće također nastaju kada grupa koristi niz različitih dužničkih instrumenata da pozajmi sredstva uz različite kamatne stope te ih potom daje u zajam po različitim osnovama drugim subjektima u okviru iste grupe. Druge komplikacije nastaju korištenjem kredita koji su izraženi u stranoj valuti ili su vezani uz stranu valutu, kada grupa posluje u visoko inflacionoj ekonomiji kao i zbog fluktuacija deviznih kurseva. Kao rezultat toga, teško je odrediti iznos troškova pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati stjecanju kvalificiranog sredstva i potrebno je koristiti prosuđivanje.
12. **U mjeri u kojoj subjekt pozajmljuje finansijska sredstva isključivo u svrhu pribavljanja kvalificiranog sredstva, iznos troškova pozajmljivanja koji se može kapitalizirati po osnovu tog sredstva subjekt treba da odredi kao stvarne troškove pozajmljivanja koji su nastali tim pozajmljivanjem u toku perioda, umanjene za svaki prihod od ulaganja po osnovu privremenog ulaganja sredstava pribavljenih pozajmljivanjem.**

13. Finansijski aranžmani za pribavljanje kvalificiranog sredstva za rezultat mogu imati to da subjekt pribavi pozajmljena sredstva i da mu pripadajući troškovi pozajmljivanja nastanu prije nego što se ta sredstva dijelom ili u cjelini iskoriste kao izdaci za kvalificirano sredstvo. U takvim okolnostima, finansijska sredstva se često privremeno ulažu do trenutka kada će se potrošiti za kvalificirano sredstvo. Pri određivanju iznosa troškova pozajmljivanja prihvatljivih za kapitalizaciju u toku perioda, svaki prihod zarađen od ulaganja tih finansijskih sredstava se oduzima od nastalih troškova pozajmljivanja.
14. **U mjeri u kojoj subjekt pozajmljuje finansijska sredstva za opće namjene i koristi ih za nabavku kvalificiranog sredstva, iznos troškova pozajmljivanja prihvatljiv za kapitalizaciju subjekt određuje primjenom stope kapitalizacije na izdatke za to sredstvo. Stopa kapitalizacije treba biti ponderirani prosjek troškova pozajmljivanja primjenjivih na pozajmljivanja subjekta koja su nepodmirena u toku perioda, osim onih pozajmljivanja koja su isključivo nastala radi nabavke kvalificiranog sredstva. Iznos troškova pozajmljivanja koji subjekt kapitalizira u toku perioda ne smije da prekorači iznos troškova pozajmljivanja koji su nastali u istom periodu.**
15. U nekim okolnostima je prikladno, pri izračunu ponderiranog prosjeka troškova pozajmljivanja, uključiti sva pozajmljivanja matičnog subjekta i njegovih zavisnih subjekata; u drugim okolnostima, prikladno je da svaki zavisni subjekt koristi ponderirani prosjek troškova pozajmljivanja koji je primjenjiv na njegova vlastita pozajmljivanja.

Prekoračenje knjigovodstvene vrijednosti kvalificiranog sredstva iznad nadoknadivog iznosa

16. Kada knjigovodstvena vrijednost ili očekivani konačni trošak nabavke kvalificiranog sredstva prelazi njen nadoknadivi iznos ili neto ostvarivu vrijednost, knjigovodstveni iznos se djelimično ili u cjelini otpisuje u skladu sa zahtjevima drugih standarda. U određenim okolnostima, djelimično ili potpuno otpisani iznos se ponovno pripisuje u skladu sa tim drugim standardima.

Početak kapitalizacije

17. **Subjekt treba da počne s kapitalizacijom troškova pozajmljivanja kao dijela troška nabavke kvalificiranog sredstva na datum početka kapitalizacije. Datum početka kapitalizacije je datum na koji subjekt prvi put ispuni svaki od sljedećih uslova:**
- (a) **napravi izdatke za sredstvo;**
  - (b) **napravi troškove pozajmljivanja; i**
  - (c) **preduzme aktivnosti koje su neophodne da se sredstvo pripremi za namjeravanu upotrebu ili prodaju.**
18. Izdaci za kvalificirano sredstvo uključuju samo one izdatke koji su za posljedicu imali plaćanja u novcu, transfere drugih sredstava ili preuzimanja obaveza na koje se zaračunavaju kamate. Izdaci se umanjuju za svaku primljenu postupnu uplatu i primljeno državno davanje u vezi s tim sredstvom (vidi MRS 20 - *Računovodstvo*

državnih davanja i objavljivanje državne pomoći). Prosječna knjigovodstvena vrijednost sredstva u toku nekog perioda, uključujući i prethodno kapitalizirane troškove pozajmljivanja, obično predstavlja razumnu aproksimaciju vrijednosti izdataka na koje se primjenjuje stopa kapitalizacije u tom periodu.

19. Aktivnosti neophodne za pripremu sredstva za njenu namjeravanu upotrebu ili prodaju podrazumijevaju više od same fizičke izgradnje tog sredstva. One uključuju tehničke i administrativne poslove prije početka fizičke izgradnje, kao što su aktivnosti u vezi s pribavljanjem dozvola prije početka fizičke izgradnje. Međutim, takve aktivnosti isključuju držanje nekog sredstva kada nema proizvodnje ili razvoja kojim se mijenja stanje tog sredstva. Na primjer, troškovi pozajmljivanja koji su nastali dok je zemljište bilo u fazi pripreme se kapitaliziraju u toku perioda u kojem su preduzete aktivnosti koje se odnose na tu pripremu. Međutim, troškovi pozajmljivanja koji su nastali dok se zemljište, stečeno za svrhe izgradnje, držalo bez ikakvih povezanih aktivnosti pripreme, ne ispunjavaju uslove za kapitalizaciju.

Privremeni prekid kapitalizacije

20. **Subjekt treba obustaviti kapitalizaciju troškova pozajmljivanja za vrijeme dužih perioda u kojima je obustavljen aktivan razvoj kvalifikovanog sredstva.**
21. Subjekt može da napravi troškove pozajmljivanja tokom produženog perioda u kojem su obustavljene aktivnosti neophodne za pripremu sredstva za njegovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Takvi troškovi su troškovi držanja djelimično dovršenih sredstava i oni ne ispunjavaju uslove za kapitalizaciju. Međutim, kapitalizacija troškova pozajmljivanja se obično ne obustavlja tokom perioda obavljanja važnih tehničkih i administrativnih poslova. Kapitalizacija troškova pozajmljivanja se također ne prekida kada je privremeno odgađanje nužan dio procesa pripreme sredstava za njenu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Na primjer, kapitalizacija se nastavlja i tokom dužeg perioda u kojem visok vodostaj odlaže izgradnju mosta, ako je visok vodostaj u toj geografskoj oblasti uobičajen za period u kojem se vrši izgradnja.

Prestanak kapitalizacije

22. **Subjekt treba da prestane kapitalizirati troškove pozajmljivanja kada su suštinski završene sve aktivnosti neophodne da se kvalificirano sredstvo pripremi za namjeravanu upotrebu ili prodaju.**
23. Sredstvo je obično spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju kada je završena njegova fizička izgradnja, čak i ako možda još traju rutinski administrativni poslovi. Ako su preostale još samo manje modifikacije, kao što je uređenje nekretnine prema specifikaciji kupca ili korisnika, to ukazuje da su u suštini sve aktivnosti dovršene.
24. **Kada subjekt završava izgradnju kvalificiranog sredstva u dijelovima, a svaki se dio može koristiti dok se izgradnja ostalih dijelova još nastavlja, subjekt prestaje kapitalizirati troškove pozajmljivanja kada se suštinski završe sve aktivnosti koje su neophodne da se taj dio pripremi za namjeravanu upotrebu ili prodaju.**

25. Poslovni kompleks koji se sastoji od nekoliko zgrada, od kojih svaka može pojedinačno da se koristi, je jedan primjer kvalificiranog sredstva čiji se svaki dio može koristiti iako se izgradnja drugih dijelova nastavlja. Primjer kvalificiranog sredstva koja se treba u cjelini završiti da bi se mogao koristiti njegov bilo koji dio, je industrijsko postrojenje u kojem se odvija nekoliko procesa u nizu, u različitim dijelovima postrojenja na istoj lokaciji, kao što je, na primjer, čeličana.

Objavljivanje

---

26. **Subjekt treba da objavi:**
- (a) **iznos troškova pozajmljivanja koji je kapitaliziran u toku perioda;**
i
  - (b) **stopu kapitalizacije koja je korištena pri određivanju iznosa troškova pozajmljivanja prihvatljivih za kapitalizaciju.**

Prelazne odredbe

---

27. **Kada primjena ovog Standarda podrazumijeva promjenu računovodstvene politike, subjekt je dužan primijeniti ovaj Standard na troškove pozajmljivanja koji se odnose na ona kvalificirana sredstva kod kojih se datum početka kapitalizacije podudara sa datumom stupanja na snagu ovog Standarda, ili neki kasniji datum.**
28. **Međutim, subjekt može da odredi bilo koji datum koji je raniji od datuma stupanja na snagu ovog Standarda i da ga primijeni na troškove pozajmljivanja koji se odnose na sva kvalificirana sredstva kod kojih se datum početka kapitalizacije podudara sa, ili je nakon tog ranijeg datuma.**

Datum stupanja na snagu

---

29. Subjekt treba da primijeni ovaj Standard na godišnje periode koji započinju 1. januara 2009. godine ili nakon toga. Dopusštena je i ranija primjena. Ako subjekt primjenjuje ovaj Standard od datuma prije 1. januara 2009. godine, dužan je da objavi tu činjenicu.
- 29.A Tačka 6. je izmijenjena dokumentom *Poboljšanja MSFI-jeva* objavljenim u maju 2008. godine. Subjekt je dužan da primijeni tu izmjenu na godišnje periode koji započinju 1. januara 2009. godine ili nakon toga. Dopusštena je i ranija primjena. Ako subjekt navedenu izmjenu primjenjuje na raniji period, dužan je da objavi tu činjenicu.
- 29.B *[Ova tačka se odnosi na izmjene i dopune koje još uvijek nisu stupile na snagu i stoga nije uključena u ovo izdanje.]*

Povlačenje MRS-a 23 (izmijenjenog 1993. godine)

---

30. Ovaj Standard zamjenjuje MRS 23 - *Troškovi pozajmljivanja*, izmijenjen 1993. godine.